

PEDERSÖRE/ÄHTÄVÄ
NÄDJÄRV

MJR 990 10040

rautakautisen löytöpaikan koekaivaukset
1991 ja 1993
Mirja Miettinen

SISÄLLYS

JOHTOTIEDOT	s 2
JOHDANTO	s 3
MAASTOKUVAUS	s 3
TUTKIMUKSET	s 4
YHTEENVETO JA PÄATELMIÄ	s 6
AJOITUS	s 7
LUETTELO KARTTALIITTEISTÄ	s 8
KARTAT	s 14-17
KUVALUETTELOT	s 9-11
KUVATAULUT	s 18-29

JOHTOTIEDOT

kunta: Pedersöre
alue: Ähtävä (ent. Ähtävän kunta)
kylä: Ytteresse
tl: RN:o 18:10
om.:

MJR 990 10040

peruskartta 2321 10 LAPPFORS

X = 7049 24, Y = 454 34, Z = N 40 m

etäisyystieto: runsaat 6 km SSE Ähtävän kirkosta

SKL Pedersöre/Ähtävä n:o 40

aikaisemmat tutkimukset: -

aikaisemmat löydöt: KM 25774:1-2 (Finnäsin lähetys 1990)

kaivauslöydöt : 26572:1-21, 27845:1-11

kertomukseen liittyvät negatiivit: 88480-88505

kertomukseen liittyvät diat: 28860-28879

JOHDANTO

Syksyllä 1990 lähetti ähtäväläinen arkeologian harrastaja John Finnäs museovirastoon kaksi metalliesinettä, jotka hän oli löytänyt metallinilmaisimella kivikkoisesta mäestä Ähtävän Nådjärven eteläpuolelta. Löydöt ovat pronssinen hevosenkenkäsolkki ja rautaveitsi (KM 25774).

Paikalta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähimmät tiedossaolevat kohteet ovat n 4 km päässä paikalta Ähtävänjokivarressa. Löytäjän antamien tietojen mukaan esineet olivat kivikossa pienen kiven alla. Siitä huolimatta, että löytyneiden esineiden lisäksi paikalla oli metallinilmaisimen signaaleista päätellen muitakin esineitä, antoi löytäjä esimerkillisesti paikan olla koskematta tulevia tutkimuksia varten.

Paikkan tarkastus ei ollut mahdollista enää syksyllä 1990, vaan se ja tarvittavat tutkimukset sovittiin löytäjän kanssa tehtäväksi seuraavana kesänä Lappforsin Bländstrandenin kivikautisen asuinpaikan koekaivauksen yhteydessä.

MAASTOKUVAUS

Löytöpaikka sijaitsee runsaat 6 km eteläkaakkoon Ähtävän kirkolta, Ähtävän ja Purmon välisellä lähes asumattomalla alueella, Nådjärven eteläpuolella. Järven etelä ja länsirannalla on vähäistä viljeltyjä alueita ja kesämökkejä. Södernäsetilla ovat ilmeisesti paikan vanhimmat maatalot, jotka nykyisin ovat kesäkäytössä. Maanviljelyksen iästä ei ole tarkempaa tietoa, mutta se lienee sadan-parinsadan vuoden ikäistä, kuten takamaiden asutus monissa Pohjanmaan pitäjissä. Järven etelä ja kaakkoispuolella on kivikkoisia mäkiä ja niiden välillä notkoissa soita ja soistuneita lampia. Eteläpuolella on pieni pääosaksi umpeenkasvanut Övre Nådjärv, joka varhemmin lienee ollut nykyisen Nådjärven kokoinen. Nådjärven pinta on kartan mukaan 31,2 m, Övre Nådjärven 31,7 ; korkeimmat mäen lähistöllä ovat n 35-40 m ymp.

Löytöpaikka on n 400 m kaakkoon Nådjärven kaakkoisesta perukasta, ja Södernäsin kärjestä n 1 km SEE. Pitkänomaisen ja kapean metsittynen viljelysalueen eteläpuolella on pohjoisrinteeltään verrattain jyrkkä ja louhikkoinen kivikkoinen mäki, jonka loivempi, samoin kivinen itä-, etelä- ja lounaispuoli on hakattu äskettäin aukeaksi. Lounaassa ja etelässä maasto laskee alavampaa suoperäistä maastoa kohti. Löytöpaikka on mäen lounais-länsisivulla, jossa laella oleva suurten kivien alue vaihtuu matalammista ja pienemmistä kivistä muodostuvaksi kivikoksi. Avohakkuualueen reuna mäellä on epätasainen ja kielekkeinen ja ulottuu aivan löytöpaikan vierelle. Koko hakkuuaukea on lisäksi äestetty.

Mäen puusto on harvahkoa, heikkokasvuista nuorta mäntyä, kuusta ja koivua, eikä alueella aikaisemmin liene tehty yhtä totaalista hakkuuta kuin nyt, äestyksestä puhumattakaan. Aluskasvillisuus on jäkäliä, kanervaa, puolukkaa, sianpuolukkaa, variksenmarjaa, hiukan erilaisia sammalia.

Löytökohta on kivistä, jäkälä- ja varpukasvillisuuden peittämää kivikkomaata, jossa ei ole näkyvissä mitään ihmistoiminnan jälkiä, kivikasoja tai ihmisen tekemiä muita rakenteita.

Kertomansa mukaan Finnäs oli ollut liikkeellä Nådjarven ympäristössä metallinilmaisimen kanssa - hän on vuosien kuluessa löytänyt sen avulla ja toimittanut museovirastoon mm pronssikautisen silmäsoljen Ähtävän Linjärvbackenilta, kansainvaellusaikaisen soljenkatkelman Furulandetista, rautaveitsiä, tulusrautoja ym historiallisen ajan löytöjä. Hän kertoi olleensa etsimässä mahdollisia röykkiöitä ja muita kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hän on ansiokkaasti selvittänyt Sandelinin 1800-luvun lopulla sekä Heikelin 1900-luvun alussa tekemien röykkiöluetteloiden kohteiden paikallistusta maastossa, työ joka Ähtävällä on tekemättä, koska pitäjässä ei sitten Sandelinin päivien ole tehty uutta inventointia.

Nousteessaan Nådjarven rannalta kohti eteläpuolella olevia korkeampia harjanteita hän oli kulkenut mäen yli. Tullessaan löytökohtalle oli metallinilmaisimella antanut signaalin. Todettuaan signaaleja kuuluvan kahdessa lähekkäisessä kohdassa maastossa, jossa ei näkynyt mitään muinaisjäännöksen viittaavaa, hän oli varovasti nostanut pois yhden jäkälänpeittämän kiven signaalin ensin ilmaiseimassa kohdassa. Kiven alta oli tullut esiin ohuen turpeen ja karikkeen joukosta pronssisolki ja rautaveitsi (KM 25774), jotka hän välittömästi lähetti museovirastoon.

TUTKIMUKSET

LÖYTÖKOHTA 1 (kartalla K1)

Tarkastin löytöpaikan ensi kertaa 2.7.1991 yhdessä löytäjän ja hänen ähtäväläisen toverinsa Bertel Mårdin kanssa. Tällöin saatoin todeta löytöpaikasta ja löytösuhteista annetut tiedot paikankansapitäviksi; paikkaa ei em. kiven paikaltaan nostamisen lisäksi oltu pengottu enempää. Jäkäläpeite oli kivikossa ehjä. Nostaessani itse samaa kiveä (kooltaan n 25 x 10 cm) totesin sen alla karikkeessa ja hiukan harmahtavassa huuhtoutumiskerroksessa pieniä palaneita luunsiruja.

Paikalla tehtiin koekaivaus 6.7.1991 ja jatkotutkimuksia 9-10.6.1993. Työssä olivat allekirjoittaneen apuna John Finnäs, Bertel Mård ja 1993 lisäksi Ingvald Borgmästars Ähtävältä.

1991 työ aloitettiin raivaamalla aleelta muutama koivunvesa, kuusennäre ja maatuneita rankoja. Löytökohtasta n 70 cm päässä oli matala kuusennäre ja pieni mänty, joiden poisraivaamisen jälkeen paljastui matalan maakiven vierellä oleva pienehkö kuopanne. Löytökohdan ympärillä paalutettiin ja kuorittiin kivikko-maata n runsaat 6 m². Ohuen jäkäläturpeen poistamisen jälkeen esille tullut kivikko oli vailla mitään rakenteita ja lienee kokonaan luonnon aikaansaannosta. Kivet ruuduissa kuitenkin kartoitettiin ja vaaittiin, jonka jälkeen metallinilmaisimella käytiin alue vielä kerran läpi: kahdessa kohdassa, kuten Finnäs oli kertonut - ensiksi mainitun pienen kiven kohdalla ja siitä n 60-70 cm kuopanteen reunalla antoi metallinilmaisimella signaaleja, joiden kohdat merkittiin karttaan.

Tämän jälkeen alettiin poistaa varovasti ylimpiä kiviä ja niiden välistä ohutta humus- ja karikemaata. Niiden alta tuli pääosassa aluetta lisää kiviä ja koskemattomaa moreenia, paikoin hiukan humusta ja kariketta. Soljen ja veitsen löytökohtassa oli kiven poistamisen jälkeen näkyvissä osa kahdesta isommasta, syvemmälle jatkuvasta kivistä, ja mullassa runsaasti palaneita luunsiruja pienellä alalla.

Alueen itäpään ruuduissa 800/100 ja 900/100 ei löytynyt mitään. Humukseen sekoittuneet pienet hiilenpalat lienee luettava metsäpalojen jätteiksi, sillä vastaavanlaisia oli näkyvissä kaikkialla missä maan pinta oli rikki. Ruudun 800/200 itäreunassa, kivikon keskelä oli muutama yksittäinen palanut luunsiru pintamaassa n 60 cm keskilinjalta (linja 900); pääosa ruudusta löytyneistä luunsiruista oli keskilinjalla koordinaattien 890-900/200-240 vaiheilla, poistettujen pintakivien alla humukseen sekoittuneena.

Kuoritun alueen länsipäissä suunnilleen koordinaattien 300/900 leikkauskohdan ympäriltä n. 40 x 30 cm alueelta varsin keskiteysti löytyi pääosa palaneista luunsiruista ja löydöistä. Löytökohdalla oli kivien lomassa, alla olevan litteän kiven päällä pieni "komero", jossa löydöt olivat (näkyvät hyvin valokuvissa). Itäpuolella oleva litteä laaka on mahdollisesti peittänyt esineet alkujaan. Löydöt tästä ryhmästä on lueteltu numeroilla: 26572:1-11,15-16

N 60-70 cm päässä em kohdasta, pienen kuopanteen reunalta tuli humuksen ja karikkeen joukosta, osaksi juuren alta esiin kaksi pitkäruotoista rautaista nuolenkärkeä, jotka sijaitsivat vierekkäin kärjet vastakkain suuntiin siten että rombikärki osoitti etelään ja tylppä pohjoiseen. Kuopanteen eteläosassa humuksen joukossa oli muuta luunsiru. Läheltä kärkiä kivien lomasta humuksesta löytyi vielä kaksi rautaista esinettä ja yksi katkelma KM 26572:12,13.

Kaivauksen kuluessa tarkastettiin metallinilmaisimella ympäristöä. Yksityiskohtainen tarkastaminen ja kartoitus päätettiin kuitenkin ajan niukkuuden vuoksi tehdä seuraavana vuonna.

LÖYTÖKOHTA 2 (kartalla K2)

Syksyllä 1991 Finnäs lähetti museovirastoon kaksi esinettä; pahoin ruostuneen veitsenruodon ja u-muodoisen lenkin. Esineet oli Finnäsin vävy Pentti Pitkäranta löytänyt metallinilmaisimella n 2 m kaivausalueen eteläreunasta etelään pienen kuusennäreen viereistä; vastoin Finnäsin varoitusta Pitkäranta ei ollut voinut olla ottamatta esineitä ylös.

V 1992 tehtiin Ähtävällä arkeologisia kaivauksia Lappforsin Bländstrandenin kivikautisella asuinpaikalla. Mahdollisuuksia kartoittaa ja tarkastaa yksityiskohtaisesti Nådjärven aluetta ei kuitenkaan ollut, sillä työhön apulaiseksi lupautunut Finnäs lähti kaivausviikon kuluessa matkalle; työ oli siirrettävä seuraavaan vuoteen. Kävimme kuitenkin paikalla todeten maaston olevan ennallaan. Mukanamme olleella Finnäsin metallinilmaisimella totesimme, että syksyllä 1991 löytyneiden esineiden löytöpaikalla ei kuulunut signaalia, sensijaan kyllä hakkuuaukealla, n 15 m em. kohdalta kaakkoon.

V. 1993 työtä varten oli varattu 3 päivää. Finnäsin ja Bertel Mårdin lisäksi apuna oli Invald Borgmästars Ähtävältä. Löytökohdalla 2 paljastettiin turpeesta runsaat 7 m². Esille saatu kivikko oli sekakokoista ja selvästikin luonnon työtä; mitään rakenteita tai ihmisen toiminnan jälkiä ei ollut havaittavissa. Kivikon pohjoispäässä, suunnilleen siinä mistä 1991 syksyllä löytyneet esineet olivat ilmoituksen mukaan olleet, ja missä maa oli hiukan pengottua, oli n 40-50 cm läpimittaisella alueella kivien lomassa ja muutaman pienehkön kiven allakin palaneita luunsiruja sekä kaksi palanutta piipalaa. Luunpalojen

joukossa on muutamia pieniä vesitetyjä esinekatkelmia, mahdollisesti mm. poikkileikkaukseltaan kolmiomaisia luunuolen paloja. Muita löytöjä ei tullut. Likamaata tai värjäätynyttä maata ei myöskään havaittu missään kohdassa.

LÖYTÖKOHTA 3 (kartalla K3)

Kolmas löytökohta, jossa metallinilmaisoin oli antanut merkin, sijaitsi n 13 m löytökohdasta 2 kaakkoon ja 17 m v 1991 tutkittusta löytökohdasta 1 kaakkoon. Paikalla maa oli äestettyä, risujen ja hakkuujätteen peittämää. Suuren kuusen kannon vierellä avattiin n 1x1,5 m alue, jossa humuksessa vain n 5 cm pinnan alla (pinta rikkoutunut ja puuttui osaksi) oli kolme metallipalaa, kaksi sulanutta ja kolmas levymäinen (KM 27845:9-11). Kivien ympärillä ja alla oli puhdas sora.

KIINTOPISTE

Paikan korkeus vaaittiin 1993 keväällä John Finnäsin ja paikallisen maanmittausteknikon toimesta. Lähtökohtana oli kiintopiste maantien varressa järven lounaispuolella 35.2 m. Sieltä korkeus siirrettiin hakkuuaukealla olevalle suurelle kiville (kp 37.87), josta 1993 tutkimusten aikana mäen rinteeseen kiville kp ~~39-xx~~.

39.48 m.

YHTEENVETO ja PÄÄTELMIÄ

Jäkälästä paljastettu kivikko löytökohdilla oli vailla rakenteita tai mitään ihmistoiminnan merkkejä. Kivien alla tai ympärillä ei ollut värjäätynyttä, likamaata tai muuta ihmistoiminnan merkkiä; pienet hiilenpalat siellä täällä humuksessa ja huuhtoutumiskerroksessa ovat epäilemättä metsäpalojen jälkiä; niitä oli nähtävissä kaikkialla äestetyllä aukealla. Löydöt ja palaneet luut olivat varsin lähellä pintaa, ohuen turve- ja humuskerroksen joukossa ja peitossa. Ensimmäisen löytökeskittymän palaneiden luiden pääosa oli pienellä ja selvärajaisella alueella. On mielestäni perusteltua olettaa löytökokonaisuuden olleen jonkinlaisessa suojuksessa, esim. tuohi- tai lastuvakassa tai nahkapussissa, joka kuitenkin on hävinnyt jäljettömiin. Löytökokonaisuutta on alkujaan luultavasti peittänyt laattakivi, joka on siirtynyt syrjään ehkä roudan ansiosta. Mahdollisesti myös löytökohdan 2 luut, piipala ja veitsi heloineen ovat olleet vastaavanlaisessa suojuksessa. Arvoituksellisimpia ovat löytökohdan 3 esineet: Siinä olevat kaksi sulanutta pronssipalaa ovat lisäksi ainoat metalliesineistä, joissa on palonjälkiä. Luuaineistoa on kaikkiaan verrattain vähän. Sitä ei ole toistaiseksi analysoitu, mutta löytösuhteiden ja -kombinaation perusteella kysymys on kahdesta polttohautauksesta. Polttaminen ei kuitenkaan ole tapahtunut paikoilla johon hautaukset on tehty. Tämä voisi selittää sitä, että luista vain osa on haudattu hauta-antien kanssa; sinänsä varsin yleinen ilmiö esim. röykkiöiden polttohautauksissa. Löytökohtaa 3 ei voi pitää polttopaikkana; noki ja hiiliesiintymiä ei maassa havaittu. Pienialaiset kaivausalueet eivät tietenkään riitä asian seikan selvittämiseen.

AJOITUS

Tarkasti ajoittavia esineitä ei ole. Lähinnä sellainen on pronssinen, rullapäinen hevosenkenkäsolkki, jonka pääasiallinen esiintymisaika on viikinkiaika, mutta jota tavataan vielä ristiretkiajan haudoissa ja kalmistoissa, joskus varsin myöhäisissäkin yhteyksissä (Kivikoski 1973, Abb 69, 1034). Pronssilevykoristeiset veitsentupet, veitset ja nuolenkärjet ovat esinemuotoja, joita tavataan rautakaudelta keskiajalle. Toistaiseksi ajoituksena voidaan pitää rautakauden lopun ja varhaisen keskiajan taitetta. Vastaavanlaisia löytöjä ei tunneta Ähtävältä tai lähialueilta aiemmin. Kiinteää asutusta osoittavia rautakauden röykkiöitä on Ähtävänjokivarresta; niistä olevat löydöt ovat kuitenkin kansainvaellusaikaisia. Etelä Pohjanmaalla voitaisiin vastineina mainita rautakauden lopun tunnetut yksittäiset hauta- ja kätkölöydöt, jotka ovat aiemman kalmisto- ja asutusalueen ulkopuolelta: Kurikka, Ahvenlamminmäki, Kurikka, Tuiskula, Teuva, Lautamäki, Alavus, Sapsalampi, Töysä, Niku-Pennala, Petolahti, Langbacken. Vettelin Räyringistä on pyöreä pronssinen kupurasolki ja sulanut pronssipala, jotka on löydetty luonnonkivikosta (ks Äyräpään tarkert). Keski-Suomesta, sisämaan eräkulttuurin piiristä hyvänä vastineena on Jyväskylän mlk:n Oravisaaresta löytynyt 1000-luvun naisenhauta, jossa poltetut luut, saviastianpalat ja pronssikorut löytyivät Leppäveden rannalta luontaisesta törmäkivikosta.

Hki 24.2.1994

Mirja Miettinen

LUETTELO KARTTALIITTEISTÄ

ote peruskartasta	s 12	
suunnistuskartta Dragnäs 1:15 000	s 13	
yleiskartta 1:100	s 14	A4
tasokartta löytökohta K1 1:20	s 15	A3
taskartta löytökohta K2 1:20	s 16	A3
tasokartta löytökohta K3 1:20	s 17	A4

KUALUETTELO

dia	negatiivi	
28860	--	löytöpaikkaa metsänreunassa, S:sta
28861	--	löytökohta,SE:sta ennen raivaamista
28862	88480	löytökohta raivattuna,ennen pintakas- vill.poistoa.Löytäjät Bertel Mård ja John Finnäs NW:sta,kiveltä, ennen raivausta
28863	88481	löytökohta,NW:sta "
28864	--	raivausta aloitetaan.E:sta
28865	--	löytökohta raivattuna,E:sta
28866	--	" " " NW:sta, kiveltä
28867	88482	löytökohta kuorittuna, W.sta,ylhäältä kiveltä.
--	88483	löytökohta kuorittuna,yl.kuva W:sta
--	88484	" " , NW:sta kiveltä
28868	--	" " ,NE:sta
28869	88485	" " S:sta
28870	88486	" " SE:sta
28871	88487	" " E:sta,ylhäältä ki- veltä
--	88488	länsipään löytökohta (pääasiallinen löytöalue) tutkittavana, W:sta
--	88489	kaivauskuva E:sta,taust keskeinen löytöalue kivien "päällä" kaivajan edessä.
--	88490	kärjet KM 26572:13,14 in situ, yl- häältä , E:sta
--	88491	Kärjet KM 26572:13,14 in situ,huom terät vastakaisiin suuntiin.
--	88492- 88495	"panorama" paljastetusta löytökohdas- ta ympäristöineen, N:sta .Keskeiset löytökohdat oik.alasektorissa; kuva ennen esineiden esille kaivamista.

- 88496 yksityiskohta ed. panoramasta. N:sta
- 88497 kärjet KM 26572:13,14 in situ, lähikuopassa
- 88498 rautaesine KM 26572:12 in situ
- 88499 kärkien KM 26572:13,14 löytökohta vas. kannon ja ison kiven "yläp". kuopanteen seinämässä. W:sta

PEDERSÖRE/ÄHTÄVÄ

NÄDJÄRV

RAUTAKAUTISEN LÖYTÖPAIKAN KOEKAIVAUS 1993

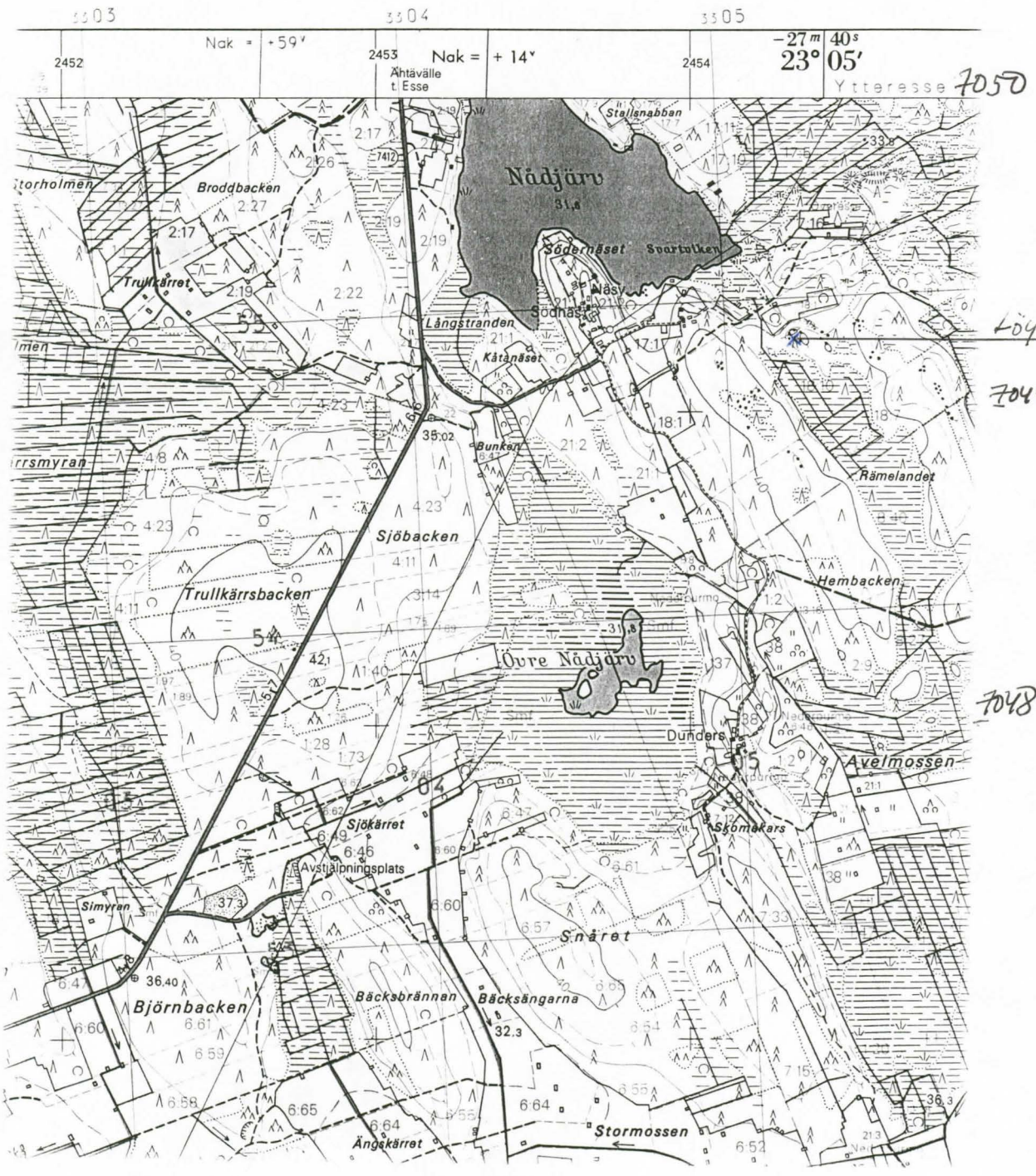
Mirja Miettinen

KUALUETTELO

nega dia

96178-			
96183	-	panoramakuva löytökohdista lähiympäristöineen,	S:sta
96187	-	löytökohdat K1 oik. sadetakin vierellä, Ks vas.	puuntaimien kohdalla, SE:sta
96188	-	löytökohtaa K2 kuoritaan turpeesta,	SE:sta
-	28872	löytökohdat K1 ja K2 ,yleiskuva	ENE:sta
-	28873	löytökohta K2 pintamaasta kuorittuna,	NE:sta
-	28874	löytökohta K2 ""	, SW:sta
-	28875	löytökohta K2 ,kaivauskuva	SE.sta
-	28876	löytökohta K2 ,ENE:sta	
96189	28877	kaivauskuva, löytöalue K2, ruutu 700/100, josta	palaneet luut löytyivät, NE-ENE:sta
96184	28878	löytökohta K3 etualan hakkuuaukealla, yleiskuva	W:sta
96185	-	löytökohta K3, työkuva	SSE:sta
96186	28879	löytökohta K3, kaivauskuva,	E:sta

PK 2321 10 LAPPFORS

Orienteringskarta DRAGNÄS

ESSE

1:15000

Ekv. 2,5m

KARTANS FRAMSTÄLLNING UNDERSTÖDS AV:

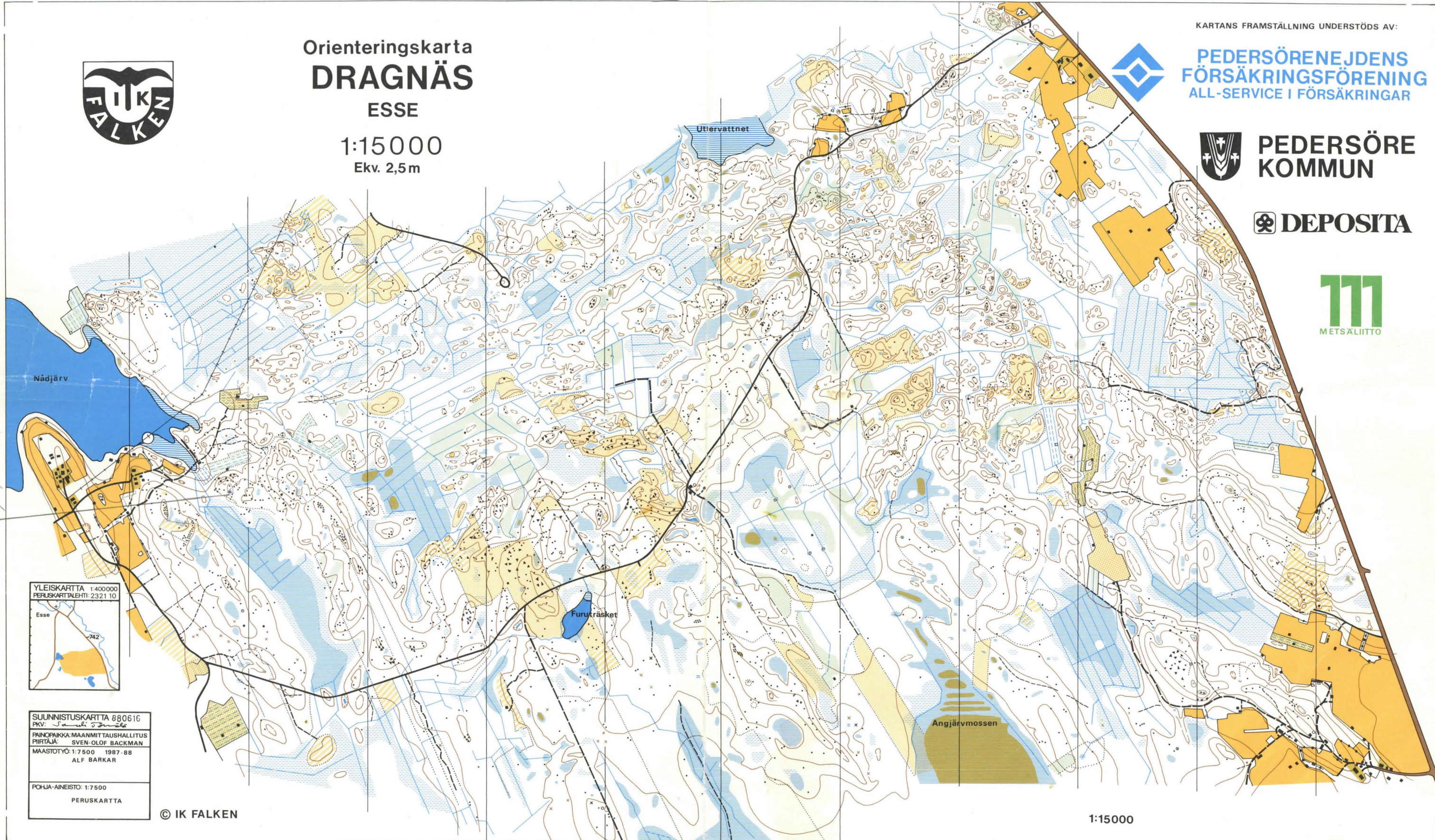
**PEDERSÖRENEJDENS
FÖRSÄKRINGSFÖRENING**
ALL-SERVICE I FÖRSÄKRINGAR

**PEDERSÖRE
KOMMUN**

DEPOSITA

METSALIITTO

Köymäki

YLEISKARTTA 1:400000
PERUSKARTTALEHTI: 2321 10

SUUNNISTUSKARTTA 880616
PKV: *Jouko Järvelä*
PAINOPAIKKA: MAANMITTAUSHALLITUS
PIIRTÄJÄ: SVEN-OLOF BACKMAN
MAASTOTYÖ: 1:7500 1987-88
ALF BARKAR

POHJIAINEISTO: 1:7500
PERUSKARTTA

© IK FALKEN

1:15000

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ

NÄDJÄRV 1993

Koekaivaus

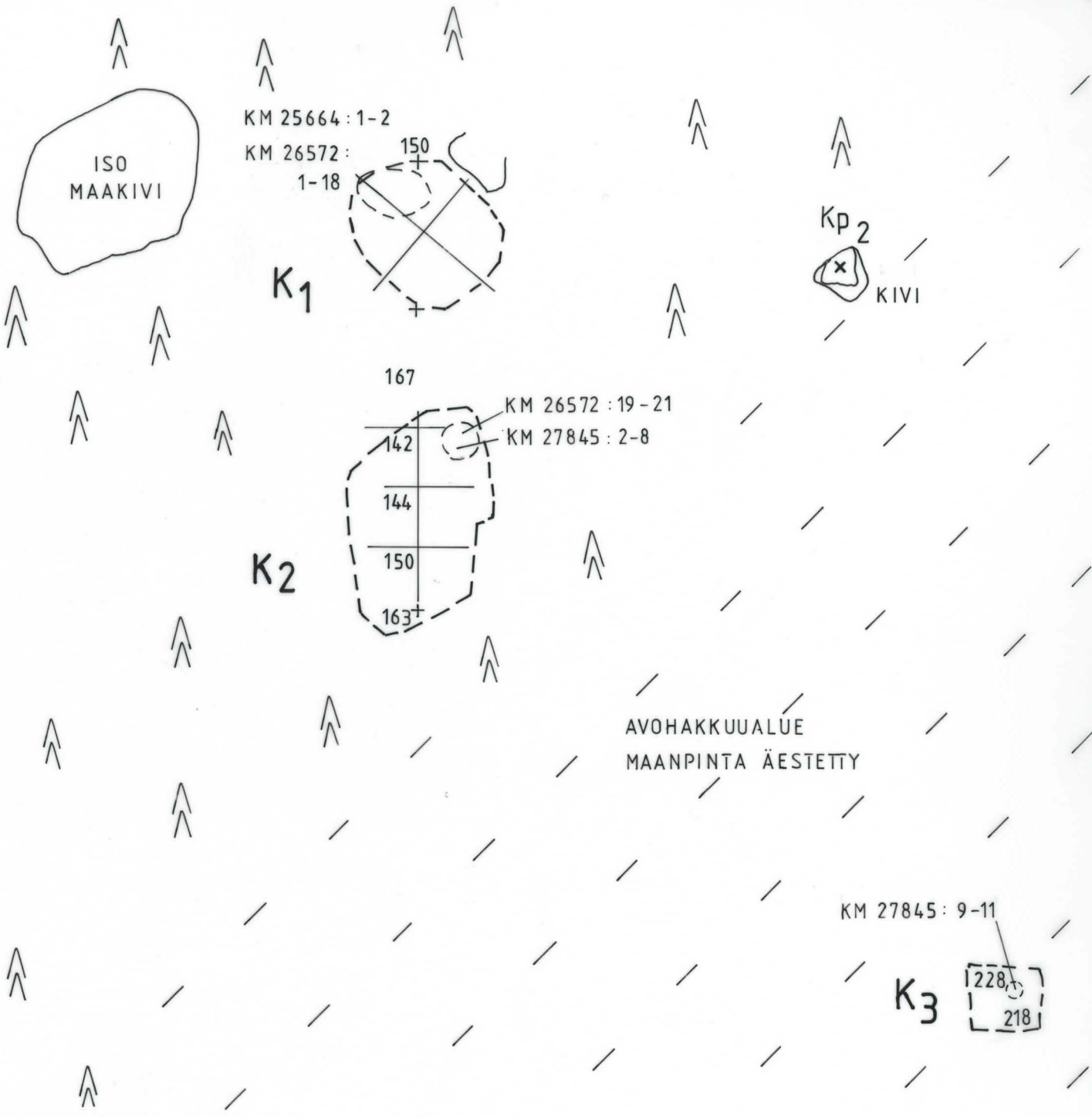
Yleiskartta 1:100

M. Miettinen

Kp₂ 039 = 39,48 m

- K₁ kaivausalue 1991
- K₂, K₃ " 1993
- löytöalue

PEDERSÖRE, ESSE

NÅDJÄRV 1991

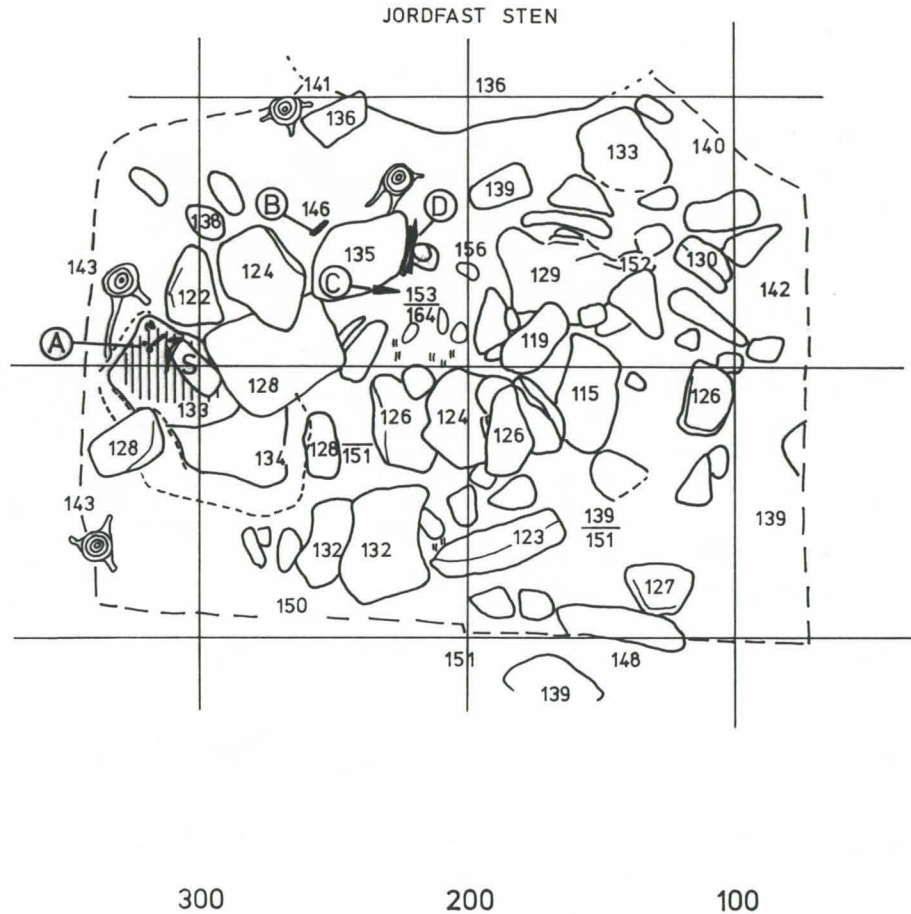
Provgrävning

Mirja Miettinen

4:20

tp 39.48 = 039

- grov, stenig morän
- brända benskrävor
- stenen, under vilken spännet och kniven hittats; KM 25774 : 1,2
- stubbe
- gräns för utgrävningen
- KM 26572: 1-10
- KM 26572: 11
- KM 26572: 12
- KM 26572: 13, 14
- stenkontur i bottennivå

} fynd

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ

NÄDJÄRV 1993

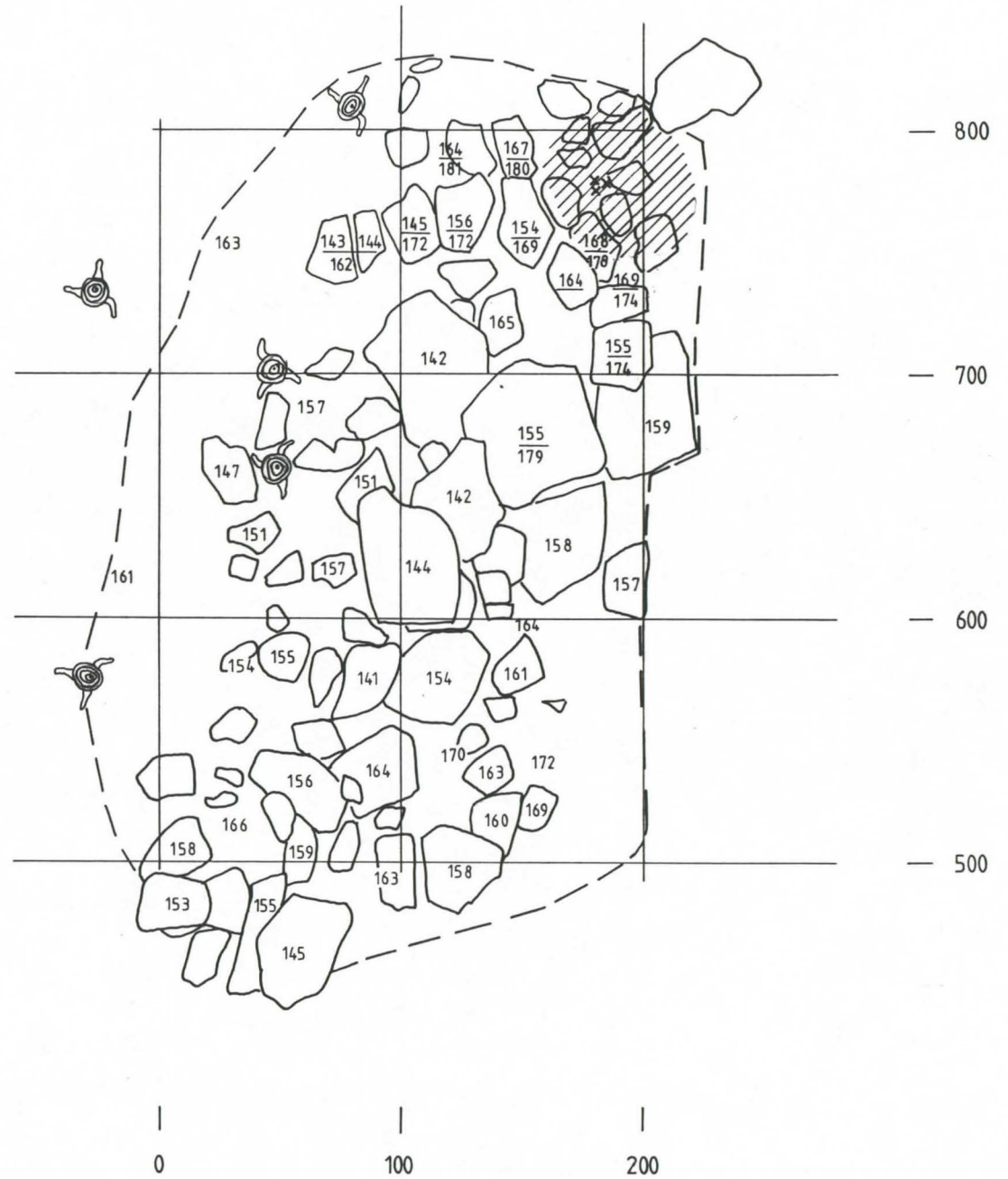
Alue K₂

Tasokartta 1:20

M. Miettinen

- karkea sora
- luualue + löydöt KM 27845 : 2-8
- piipalat KM 27845:8 VL178
- kanto

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ

NÄDJÄRV 1993

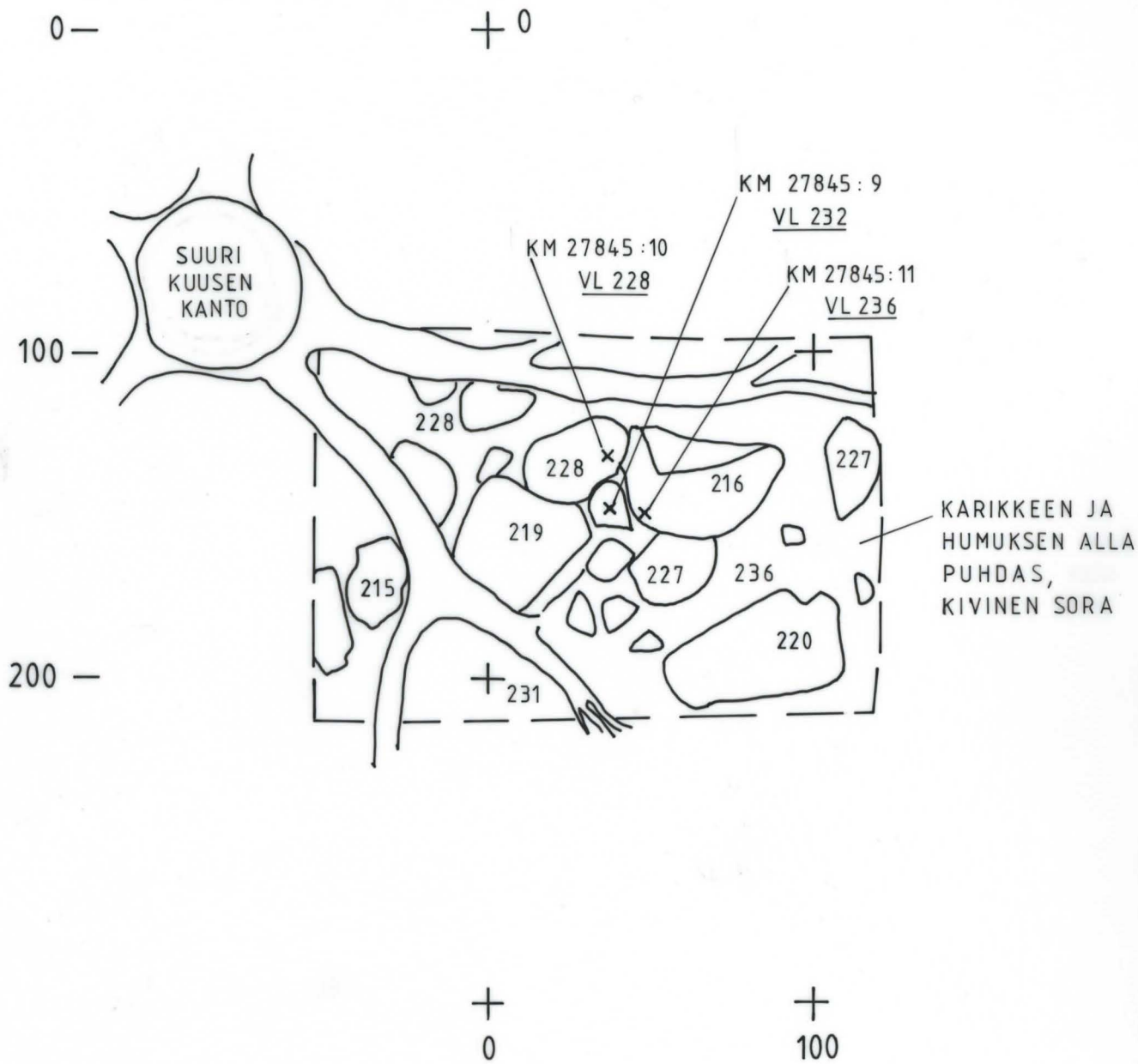
Ruutu K₃

Tasokartta 1:20

M. Miettinen

0 20 60 100 cm

Kp 039 = 39,48 m

S. 18

PEDERSÖRE, AHTÄVÄ

NÄDJÄRU 1991

KAINUUS

88480

LÖYTÖKOHTA YMPYRISTÖILEEN
RAIVATUNNA OIKIESTA JA
TÄMMISTÄ, TUULI KOSKE-
MATTI, TAVIT, VAI BERTTEL
MÄRD JA YÖHN FINNIN,
PAIKAN LÖYTÄJÄT.
Kuva E:stä

88481

LÖYTÖALUE KUORITTUNA
W:STA, KUVAA
YLKÄÄLTÄ KIVELTÄ

88482

← Löytöalue kuorittuna
W:sta, kivetä yläkälältä
1. löydöt, jotka FINNIN löysi
(K:n 25664) X:n kohdalta PIE-
NEN KIVEN ALTA

M. M. ...

88483

PEDERSÖRE, AHTÄVA
NÄSÄRV 1991
KAIVUUS

KAIVUUSALUE
YL. KUVA, KUORITTUNA
W:sta
MAAN TASOSTA

88484

YLEISKUVA, KUORITTUNA
NW:sta, kiveä

88485

KAIVUUSALUE
YL. KUVA KUORITTUNA
S:sta

H. Miettinen 1991

5.20

PEDERÖRE, AHTAVA

NÄDJÄRVU

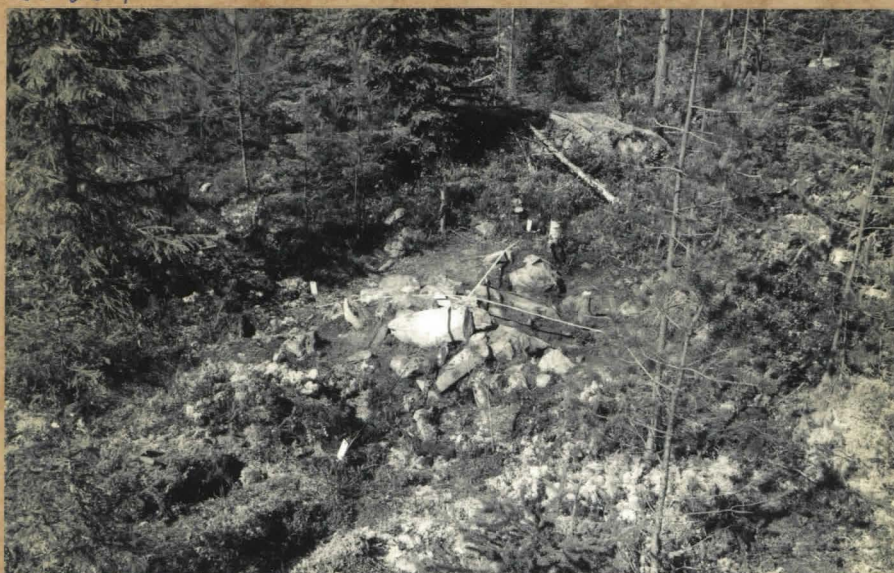
KAIVAUS 1921

88486

KAIVAUSALUE - yk. kumma
kuopittuna SE:stä

88487

yleiskuva
E:stä, yläääntä kiveä

88488

LÄNSIPÄÄN LÖYTÖKOHDAKSI
TUTKIMUS KÄYNNISTÄ
PÄÄSTÄ LÖYDÖISTÄ JA
LUNASTOIMIA ON TÄSTÄ

W:STA KESKIKOHTA 900
PITKÄ KUNTO

M. Miettinen 1921

88489

TAUSTALLA LÄNNE-
PÄÄN LÖYTÖALUE
KESK. OS. KOOPANNE
JÄRKA KÄRYET LÖYTÖALUE
KUVA E:stä

88490

KM 26572
← KÄRYET 13,14 10 HTV
YHÄNÄLTÄ E:STA

88491

KÄRYET KM 26572:13,14
10 HTV, HUOM. VASTAK-
KAISIIN SUUNTIIN OS.
TERÄT.
E:STA

88493

88492

700

88495

88494

250

Pöytäselvitys kuoppineista kivet 26572:13,14
ja rantakivineet 26572:16-12 kottiväli. Pöytäselvitys,
puhdistettu, ennen kivien löytymistä. N:sta
ja kasvusta. oik. keskimmäinen löytöpaikka, josta
näkyi vain pieni kivi, jolla alla 1. löydöt
tulivat.

88496

SANA. ykköskohja
N:STA

88497

PEDERSÖRE / ÄHTÄVA

NÄD'ÄRU 1991

KÄRIET KM 26572:13:14
IN SITU, LÄHIKUVA
E:STA

88498

KM 26572:12
IN SITU

88499

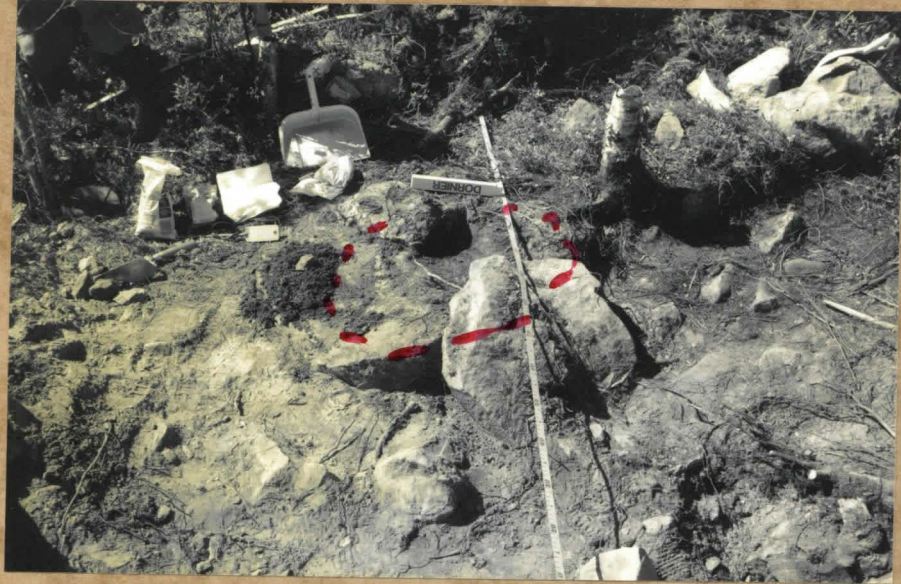

KÄRIEN LÖYTÖKOHTA
VAS. KAUNON JA ISON KIVEN
KÄRIP. W:STA, PÄÄLTÄ
OIC. POHJAN KÄIV. PUOLTA

J. Kuit - 91

PEDEKORKE LAHTÄVA 229
MÄÄPÄRVI 1991

88500

LÄNSIPÄÄN LUUTALUESTA
KESKELTÄ IDÄN PÄÄN,
KATVEIDUNA POKKURU

88501

POHJAN KESKELLÄ
E:STA

88502

PAALUVEDEN LUUTALUESTA,
PROMSIPELTÄ JA RAAMA-
KATVEIDUNA IN SITU
N:STA

M. Pii 1991

88503

LÖYTÖJEN PÄÄSTÄ OLI
KIVASTA KESKELLÄ
OLEVIEN KIVILAKOJEN
VÄLITSESSÄ LOLOSSA. OIK.
PUOLTA MAALTA LIENEE
PETÄÄNYT ALKUPÄÄN
LÖYTÖJÄ. POUKKAAN KATKEMMA
SW:ST

88504

SAMA SW:ST

88505

KIVUSKIVOTIEMEN KATKEMMA
IN:STU (KUN 26572:6,7)

W:STRA

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ
NÄDJÄRV 1993

96178

96179

PANORAMA KUVA

827

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ
NÄDJÄRVU 1993

LÖYTÖKOHDAI
YLHÄÄLLÄ
NETSIN
RAJASSA

EDESSÄ
KANNON
UIEREMÄ
LÖYTÖKOHTA

K₂ K₁
↓ ↓

K₃

96180

96181

96182

96183

LÖYTÖ ALUEESTA LÄHIYMPÄRISTÖINEEN , ETELÄSTÄ

H. Pöytä - 93

96184

15. 208

PEDERSÖRE / ÄHTÄVÄ
NÄDJÄRV 1993

Työkuvat
Löytökotista K3
UNU:sk

96185

Työkuvan
Löytökotista K3
SSE:sk

96186

Työkuvan
Löytökotista K3
E:sk

As. Mest 1993

s. 29

PEDEPSÖRE / AHTAVA
NHOJÄRV 1993

96187

LÖYTÖKOHDAT K1
OIK. SADETAKIN VIER.
JA K2 IAS. PUUN.
TAIMEN KOHDALLA
SE: sta

96188

LÖYTÖKOHTEA K2
KUOPITTAAN
SE: sta

96189

LÖYTÖKOHDE K2
KAIVAUKSEN LUIDEN
LÖYTÖKOHDALLA
ENE: sk

M. Niemi - 93